

ANCAQ SUSMA!

NURƏDDİN MUQƏDDƏM

منیم آغیرگون لرمدن
یونگول - یونگول

اوجوب گتیه!

باریاق اولما

حیاتیمین پاییزیندا!

آنجاق سوسما

نورالدین
مقدم

۲۸۱ A

آنجا سو سما

نورالدین مقدم

۱

غزلنمیش آن لاریمدا

- ۴ غزلنمیش آن لاریمدا.
- ۷ باخیشینین یایلاغیندا.
- ۱۰ ایکیلی حسرت.
- ۱۱ سن اوچون.
- ۱۲ ایشیقلی عشقین باتیشیندان سونرا.
- ۱۷ ساچین اسدی کجه.
- ۱۸ اولماسان سن.
- ۱۹ خیالین.
- ۲۰ حیاتیمین پاییزیندا.

آنجا سوسما

نورالدین مقدم

شعر توپلوسو

بیرینجی چاپ ۱۳۷۸ یاز - تبریز

چاپ ایشله ر باخاری: مؤسسۀ پدram (یازیچی)

غزللنميش آن لاريمدا

ساچين اسير،

دالغالانير ال لرېمده اوچوش حسى

بارماق لاريم گيزيلده يير

ماوى- ماوى سئوينج ايله، هيچان لا دولموشام من

من اوزومو آسماندا حس انديرم !

سن گليرسن !

آمما،

آي لار كئچيب،

دولانيب ايل؛

مله ييدير بو اوره گيم سندن اوترو

- قوزو كيمى -

□

هه

گله جكدن !

گئدنده ده بيليرديم كى گله جكسن،

گئدنده ده بيليردين كى گله جكسن.

بيليردين كى، كين بير بوزدور

محبتين ايستى سى له ايسينمه سن

وارليغىنى دوندوراجاق !

بيليرديم كى، تانريم يئنه،

درگاهينا آغلاديغيم دعا لارين جوابىنى

سن له منه گونده رجك.

□

ياديندا دير

ناخشىنىنى سالماق اوچون

اوز الين له

اوز عشقين له

اوره گيمى، ايلمه- ايلمه توخودون سن ؟!

ياديمدادير

مندن اوترو

- غزللنميش آن لاريمدا -

ان سئودىگيم "باياتى" نى اوخودون سن.

وانله جه

من دوغولدوم

- نئجه گونش آسماندا -

فره حلدنيم سحريره !

□

آه

باشلاميشديم ايشيقلى بير سفريره

سن آيريلدين !!

وانله جه

من بوغولدوم

- نئجه گونش شافاق آدلی لاختا قاندا -

سونرا

آیریلیغین بویو قدر گنجه م چاتدی

وساعات لار

آی لار

گون لر اؤتدو،

دولاندى ایل،

مله دی هئی بواوره گیم سندن اؤترو.

□

آمما ایندی گؤرورم کی سن گلیرسن

بو تؤولوکجه اورک اولوب دؤیونورم !

سئوینیرم

و

اؤزومدن سویونورام !

و

ساچیندان ساچان،

یاشیل بیرایشیقدا

یویونورام !

□

باخیشینین یایلاغی

دییه سن کی بیر خبر وار

بو تهرکی

سحر - سحر،

الین یویوب

اوزون یویوب،

گونش آدلی بیر گول ووروب تئل لرینه !

بو تهرکی

خول^۱ - بوداق لار

گول آلیبار ال لرینه !!

یئل کی بئله های - کوی سالیب،

هارا ایندا بیر خبر وار.

من بیلیرم

آغاج لارین هالایندا بیر خبر وار.

اولماسایدی،

گؤزلریمین یارپاق لاری

بزه نمزدی شن بویاقلی داملا لارلا.

ایندی یه دک من اؤزومو

بئله سرخوش

^۱ مغاندا آغاجین قولونا - بوداغینا دئییلیر.

بئله شنگول

بئله يونگول

گۆرمه ميشديم

طبيعى ايندى يە دك

بئله دوغما

بئله دادلى

بئله دوزلو

بئله سۇزلو

گۆرمه ميشديم

□

دييه سن كى بيرخبر وار

بونو حتى

نرگيزلرين

- اومود ايلى -

باخيشيندان !

بونو حتى

بولبول لرين

- گۇروش روحلو -

اوخوشوندان،

يىلمك اولار.

حتى

گۇيون ماوى صفحه سينده،

گۆى قورشاغى يازان

الوان سطيپلردن

ياغيش لارين چانتاسيندا

گۇيدن يثره گۇنده ريلن عطيرلردن

آلماق اولار.

آ

منى يوخو

منى رۇيا

منى دومان

منى گومان

بورويوب مو ؟!

يوخسا دوزدن

آى تانرى نين ايسته ديگى زامان ياراتديغى

سحراوزلو

گۇنش گۇزلو

آى باخيشلى

گۆى ناخيشلى

ملك لردن گۇزل،

گۇزل !

يوخسا دوزدن

باخيشينين يايلاغينا

منى قوناق چاغيرييسان !!؟

ايكيلي حسرت

گۇزومون اوجوى لا باخيرام سنه !

ياشيل باخيشين لا گۇرورسن منى

□

بیرال،

نجه بیرال !

- مفتيل دامارلى !! -

ايكى هاچا اولور

- بيرجه بيلك له -

بیری،

سنين باخيشيني سولدورور.

بیری؛

منيم گۇزلريمى توزلا دولدورور.

□

بئله ليک له

ايکيلي حسرتين کؤلگه لرین ده

او ال آراميزدان درمک ايسته بير

آنچاق بيلمه بيرکي، اورک لريميز

هله ده بير- بيرين گۇرمک ايسته بير !

سن اوچون

يول لارا باخاجاغام، گلسن ده گلمه سن ده !

سن اوچون اۇله جگم، بيلسن ده بيلمه سن ده !

بارلى تاغ اولاجاغام، يوخ، آلاق اولاجاغام

بيته جگم يولوندا، يولسان دا يولماسان دا !

يولوندا دوراجاغام جانيمى دره جگم

توتاجاغام اليمده آلسان دا آلماسان دا !

اسکيلميش آوازينام اينان من اۇز سازينام

گۇتور الينده بيرباخ ! چالسان دا چالماسان دا !

شعريمده قالاجاقسان، ابدى اولاجاقسان

بيرگون گليب يانيمدا قالسان دا قالماسان دا !

□

ایشیقلی عشقین باتیشیندان سونرا

"عزیزیم عاصی منه
یار اولموش عاصی منه
آی اوزلوم اولکر گوزلوم
اوچموشدور آسمانا"

حئیف سنین له باتمادیم
حئیف !

قوی

اؤزومو آغلاييم.

اؤز قارا گون لريمی،

ایشیقلی عشقین باتیشیندان سونرا.

سن باتدین،

ایشیقلی عشقیم !

سن باتدین !

حال بوکی

من سو زانباغی کیمی،

یالنیز،

بیر ایشیقلی باخیشین وورغونویدوم.

حئیف سنین له باتمادیم

حئیف !

داها

فیرتینالی دنیزلری بنزه تمه یین منه

ایندی من

مبهم دالغالارلا دؤگولن

اوتانقاج بیر ساحلم

قوی

ساحلده کی سال داش لارکیمی

دالغالارین هرقاییدیشیندان سونرا

گؤز یاش لاریمی

گیله - گيله

اوجسوز - بوجاقسیر دنیزلره تۆکوم

قوی آغلاييم دنیز اولماماغیمی

و

داش حاصار اولدوغومو دالغالارا

[یادیرغامیشام اوچوشو،

بو اوچروم لاردا.]

حئیف سنین له باتمادیم

حئیف !

□

اوره گیمین دیرک لری

بیرتوختاق باخیش لا یاتدی !

وئرانلیق توزاناغی

بورودو اطرافیمی

توفان لاری بنزه تمه یین منه

من او مود شورانلىق لاريندان قالخان
توفان لارين يىندە

بىر اوخونمايش مکتوبام
قىزمادان تېترە يىن بارماق لارين آراسىندان
اوغورلانمىشام؛

من قورخولو صحرالاردا
قانادلار يىندا اوچوش حسى دوگونلە نىن
گۇيرچىنم

اووچومو قارشىلايىرام
غريب باخىش لارىم لا
من گون باتانين سولغون كۇلگە سى يىم
قارانلىق لارا قووشماغىمى گۇزلە يىرم
ابدى خسرتلە

خۇيىف سىنن لە باتمادىم
خۇيىف □
سورغولارىمىن آخشام لاريندا
هېچ شام،

سىنن كىمى يانانمادى.
توتقون چاغ لارىمىن تارلالاريندا،
هېچ "باياتى" سىنن كىمى بېتە نەمە دى.
يالقيزلىق بوچاغىنا سىغىنمىشام سىنسز
يالقيزلىق

سىنسزلىك قابارى،
بورويوب روحومو،
سىنسزلىك !

سىنن لە
نە قدر صىمىمىتە مالک ايدىم !
نە قدر دە سرخوشلوغا !
ويىر تانىنمايش چىلپاقلىق حسىنە
ائىلە كى

اورە گىمىن دامار لارى
ساز سىم لرى كىمى
صىنعتكار بارماق لارين
رۇياسىندا دۇيونوردو.

واورە گىمدە كى آرزى پرى لرى،
صداقت سودونون گۇلونە چىمىردىلر.
من،

سىنن لە نور،
- پاك نور - ويدوم
خۇيىف سىنن لە باتمادىم

خۇيىف !
سن باتدىن !
ايشىقلى عشقىم
سن باتدىن !

پاييزين سينيخميش گونشي كيمي

و قارا يئل لر

قارا گونو

پايلاديلار قايي لارا

تكى باتمايادين ا

و آريدايدين منى،

و اريده يدين منى،

توكه يدين ابديت قاليينا !

سن باتدين

كۇچرگى دورنالارين آوازلارى لا،

مارال لارين آلاجالانان گوزلرى له،

منيم دويونتودن دوران اوره گيم له.

سن باتدين

وئرانلىق توزاناغى بورودو اطرافىمى.

مبهم دالغالارلا دۇگولدم.

روحوم سنسيزلىك قابارى قويدو.

سن باتدين

حئييف سنيين له باتماديم

حئييف !

ساچين اسديكجه

كاش منى بيرده سئودالانديراسان

يئنه سئودا اودوندا يانديراسان

منه هئچلىك وئيرير بو دورغونلوق

باشينا كاش منى دولانديراسان !

دويغومو بير دنيز كيمي يئنه ده

ساچين اسديكجه دالغالانديراسان

آرزومون گول لرينده اوينيياراق

سولارين بيرده چاربالانديراسان

ياخانا جذبه گول لرين تاخ، گل ؛

بلكه مندن، منى اوسانديراسان

اولماسان سن

من قارانیقدا قالمارام بیلیرم
بوندان آرتیق قارالمارام بیلیرم

منی ماوی لیگین له دولدورسان
آیری بیر رنگه چالمارام بیلیرم

باهاریندا چیچکله نم سه داها
هئچ پاییزدا سارالمارام بیلیرم

قانادیم باغلی دیر قانادلارینا
اولماسان سن اوجالمارام بیلیرم

باخیشیندان ایشیق هوپور جانیم
من قارانیقدا قالمارام بیلیرم.

خیالین

فیکیر وئر

نمجه

لوت پروانه لر

اود پالتارین بورونمه گه وورنوخورلار!

خیالینی

ائله بورونورم؛

و بواودلو بورونجکده،

ارییرم

آرخایین - خیالسیز!

□

دریا یثیریر باتلاغا

- بورولغانلی دریا-

دریر سو زانباغین،

درین ماوی لیک لرده دالديرير!!

□

چاتیرام سنه

عشق،

منی،

دوغما دیل ایله دیندیریر.

من،

اولدوقجا صميمي لشيرم.

سن

"باياتي"

اونخو يورسان.

حياتيمين پايزيندا

منيم آغير گون لر يمدن

يونغول - يونگول

اوچوب گئتمه !

يار ياق اولما

حياتيمين پايزيندا !

۲

آنجاڭ سوسما

۲۲	آنجاڭ سوسما
۲۳	شعر يم له...
۲۴	بو ايل پايز
۲۵	آلقيش شاعر
۲۶	ال لر يم...
۲۸	من، بو دئيلم

آنجاڭ سوسما

دانش سوسما !

باريش، كوسمه !

من دئيرم نجه دانش،

ايسته يرسن توختاق دانش،

ايسته يرسن اوجا دانش

چيغير، باغير

دئين !

آنجاڭ

قويما قالا اوره گينده نيسگيل لرین.

بوغازینی.

اؤز الين له داردان آسما

دانش سوسما !

اوره گينين داغ لاريندان

دوداغی نين ذروه سينه،

بير چيغير سال

و اورادان

اورمان لارا سؤزونو دئ

عشان لارا دوزونو دئ

بولودلارلا علاقه قات

ايلديريم لار،

بيردن بيرسؤز ايسته سه لر،

يوزونو دئ !

آنجاڭ سوسما !

آنجاڭ كوسمه !

شعریم له...

بولود تگ توتولوب آغلایان زمان

شعریم ده آغلاییر بیرنفر کیمی

کونلوم آچیلاندا اودا آچیلیر

سویون اوزونده کی نیلوفر کیمی

□

منه آیدینلادیر گوزگولو شعریم

یوخونو، رؤیانی، دومانى، چنى

گنج له ذهینمه یاتان مصراع لار

سحرلر یوخودان اویادیر منی

□

شعریم له ال-اله وئریب، گزیرم

یاغمورلو گون لرده، داغدا-چمنده

چؤکور روحوموزا دومان، چن، یاغیش

اودا یاشیلانیر، اونونلا من ده

شعریم گۆز یاشیم تک توختاق دیر بیرگون

چیلغین اوره گیم تک بیرگون دلی دیر !

گاه موغان چؤلوتک باشی آشاغی

گاهدان ساوالان تک زلزله لی دیر !

□

بوایل پاییز

پاییز گلدی ده...

پاییز گشتدی ده...

بوایل،

پاییزین تارلا سیندان،

بیر آلاق دا یولا بیلمه دیم !

بوایل،

پاییزدان،

بیر پای آلا بیلمه دیم !

بوایل

پاییزلا بیرگه،

سولا بیلمه دیم !

بوایل پاییز

شاعر اولا بیلمه دیم !!!

آقیش شاعر !

باخیشیندان بول جالانیر !

چکینه بیر یولسوزلاردان.

□

ال لری نین ترپه نیشی،

ال پایلا بیر السیز لره.

دوداغی نین ترپه نیشی،

دیل پایلا بیر دیلسیزلره.

□

سؤزلریندن آیدینلاشیر،

شعریمیزین گنیشلیگی - درینلیگی

دیلمیزین شیرینلیگی

اٹلیمیزین اره نلیگی.

آجی لیغین آخینیندا،

کلمه له بیر دادی - دوزو !

قلمی نین پاییزیندا،

رسم اٹله بیر یالینز یازی !

بازی سیندان گول جالانیر !

□

آقیش سنین هنرینه

آقیش سنین تهرینه

آلقيش سنيں اومودونا

دۈنە - دۈنە !

□

شاعر،

دانیش،

دانیش،

دانیش !

داھا،

بیر چوخ،

یئنه،

دانیش !

هئچ اولماسا منە دانیش !!

□

ال لريم...

ال لريم قوراقليقدا ياشاير !

ايكى قوروموش بوداق كيمي

بو ايكى بوداغ،

بیر داملا سترچه ده قونماياچاق !

بیر اورک بولود دا يانماياچاق !

ال لريم،

- ایل لر بویو -

سوسوز دیل - دوداق کیمی

تیبیه جک

قارالاجاق، ياناجاق

سوسوزلوغونا ايناناجاق !!

ال لريم،

قورویاجاق،

چورویه جک.

اری یه جک.

آه !

ال لريمه یئنی بیراود دوشه جک

او الیم،

بوالیمدن یاد دوشه جک !!!

ال لريم، نه یی دیله یه جک ؟

نه یی یالایاجاق ؟

سرین - بولودلو ال لرین

ال لريمه کؤلگه سالماسا

ال لرین،

ال لرین،

آه !

ال لرین اولماسا...

۳

آرخايين دئييلم

- ۳۰ آرخايين دئييلم
 ۳۲ ابدى كولك لر
 ۳۴ آغلا منى
 ۳۵ مبهم طالعيم
 ۳۶ نه يازيق كى
 ۳۷ سؤنوك چراغلار
 ۳۸ يىتتى سورغولار
 ۴۰ چن لرین ايچينده

من بو دئييلم

- يوخ
 من، بودئييلم ا
 بو آلين
 بو گوز
 بو بنيز
 منيمكى دئييل ا
 هئچ ده منه بنزه مير بوشكيل !!
 هانى
 اورده گيمده چيريينان فيرتينلار
 آليمدا سايريشان رؤيالار
 كوزومده يانان اوفوق لر
 بئنيimde آخان قاسيرغالار
 ال لريمده بيتن پاليدلار
 چيگنيمده گزينن
 نه بيليم نه لر ؟

- يوخ،
 سن منى گؤستمگه ياراميرسان
 يارامازسان، گوزگوم ا

آرخاين دئيلم

آرخ لار،

آرخاين آخسالار دا،

من،

آخا بيلمه بيرم !

آخى،

آرخاين دئيلم گئتديگيم يولدان.

بلکه،

آرخامداكى داغلار اريب ا

بلکه،

آختاردیغیم دنیز قورویوب !

نه بيلم بلکه ده يثنه ده منی

اوشونوش گتيرن دومان بورویوب !

نه بيلم بلکه ده...

آنجاڭ بيلمیشم :

آرخ کیمی آرخاين آخماق چتين دير.

□

گنجه لر،

اولدوزلار باخسالار دا،

من،

باخا بيلمه بيرم.

آخى

ايشيقسيز دونيايا باخماق چتين دير.

□

اويغونسوزلوغومو دانا بيلميرم

پروانه لر ا

تويلاشمایين باشيما.

آخشام لار،

شام کیمی يانا بيلميرم.

آخى،

چئوره می بوز آليب، کؤنلومو کولک ا

بوز اوسته،

کولکده،

سؤنموش بيرشامی،

بير يول دا يانديريب ياخماق چتين دير.

□

ابدی کولک لر

قىش اولسا دا،

اولماسادا

من،

ابدی کولک لردە ياشايرام.

قىش قاباقلى،

قاش - قاباقلى گديک لردە ياشايرام.

قىش اولسا دا،

اولماسا دا؛

گۇيو بوم - بوز گۇرورم من

يىرى بوم - بوز گۇرورم من

ان سئودىگيم آغاچ لاردان

ان سئودىگيم يارپاغى يوخ

بوز دريرم،

دريرم من !

قىش اولسا دا،

اولماسا دا،

سازاق لارين سيزيلتى سين ائشيديرم

گۇزلىرىمى آچماق همىن

بوران چۇكور گۇزلىرىمە !

توفان قالخير

يوزمين ايللىك دوگورجگى^۲

تۇكور...

تۇكور گۇزلىرىمە !

قىش اولسادا،

اولماسادا.

^۲ مغان دقيمينده قارين دولوسونا دئييلير.

آغلا منى

اس،

دندير،

واراقلا منى !

اوخونماميش بىر كىتابام

اونودولموش صحرالارين قولتوغوندا

مىه كىمى

سازاق كىمى

ياغيش كىمى

اوخشا

سىزىلدا

آغلا منى !

□

مېھم طالعىم

گون باتان چاغىندا بىر قارا بولود

گونشى اوزونده بوغدو گلجه گىن

اوزو تىك قالماسىن اوزونه اوخشار

بىر قارا خبرى دوغدو گلجه گىن !

□

بىر قارا گىمى تىك گۇيۇن چايندا

اوزوردو اوبولود سىسىز - سىمىرىز

بىر آغاج دويموشدو نه اولاجاغى

خولوندا يارپاق لار اولموشدو بىز - بىز

□

بولود ياغا - ياغا كىشنه دى بىردن

هله قوتارماميش اسدى بىر كوك

بىرخول سىلكه لىدى بىريارپاق دوشدو

قىرىلدى بىر اومود سولود بىردىلك

□

...مېھم طالعىم كۇوره لىرم من

منىم دردىم آغىر نىسگىلىم آغىر !

بىر بولود كىشنه بىر باشىمىن اوسته

نه اوردان چكىلىر نه ده كى ياغىر !!

□

"نە يازىق كى"

كەشگە^۳ مەنم اورگىم دە

يارپاق كىمى

آچىقلىغدا

ياز يىلىنى

ويىزىن ياغىشىنى آنلايىدى

نە يازىق كى،

قارانلىق بىر قەسە دە بىند اولوبدور!

ويىلمە بىر

آغاچ لارىن يارپاق لارى،

نە لذت لە،

ياغىش آلتدا يويونورلار.

و يىل لرىن دۇش لرىندە

اورك كىمى دۇيونورلر

حئىف اولدو

تكى، كىمەسە تاپىلايدى،

بوياراماز اورە گىمى، بىراز بىلە دانلايىدى

^۳ مغان دۇيىمىندە، كاش، تكى

سۇنوك چراغ لار

گەجە نىن بايداسىندان،

قارانلىق جالانىر.

كۈلگە لرچكىلىر،

اؤلرە

يارپاق لارا

گۇودە لرە!

سۇنوك چراغ لار،

آه!

سۇنوك چراغ لار،

تەجە آدلارينا گۇوۋە نىرلر!

شىشىرلر!!

گەجە نىن قايداسىندان

قارانلىق تۈكۈلور،

سۇنوك چراغ لار!

آه

سۇنوك چراغ لار!

پيتتى سورغولار

هانسى اورك له ياشاييم ؟

هانسى باخيش لا يازيم ؟

هانسى يازيمي پوزوم ؟

هانسى دويغو ايله اوخويوم ؟

هانسى گوزومو يوموم ؟

هانسى اوركداشيمدان،

نه اوموم ؟

هانسى گونومو مورگوله ييم ؟

هانسى يوخومو يوخلاييم ؟

هانسى يولومو دورگه له ييم ؟

هانسى آياغيمي ساخلاييم ؟

هانسى ديليمي ديشله ييم ؟

هانسى ديشيمي چكيم ؟

هانسى قانادلا،

قارشيندا ديزه چؤكوم ؟

هانسى داشى آتيم ؟

هانسى داغا... ؟

هانسى كولكده... ؟

هانسى دوزنليكدن... ؟

هانسى چيچك له... ؟

آخى

هانسى

هانسى

هانسى ؟

□

آه منيم

بو قدر

پيتتى

كار

سيميت سورغولاريمدان !!

آه سنين

بو تهر

دينمز

آنلاشيلماز

عناد باخيشلاريندان !!!

چن لر ايچينده

بوتهر^۲ ايشيغا، سويلا اينامسيز
چن لر ين ايچينده ايتمه يه جكدين
يئنى دن، يئنى دن، يئنه يئنى دن
باشلاييب اوزونو ياشايلاقدين
بوتهر اومودسوز بوتهر شاشقين،
سون لارين ايچينده ايتمه يه جكدين.
بىر سحر
او بىر جوت سولغون گوزونو،
بىر جوت نيلوفره هويدوراجاقدين
گونشى ايزله ييب نيلوفر كيمي
بىرجه گون اولسا دا آچىلاقدين
داها بئله قارا- قورخونج گوردوگون،
اوشونوش قوخولو، حسرت بوياقلى،
گون لر ين ايچينده ايتمه يه جكدين.
بوتهر ايشيغا، سويلا اينامسيز
چن لر ين ايچينده ايتمه يه جكدين.

۴

سئويرم دوغمالىغى

- ۴۲ سئويرم دوغمالىغى
۴۳ كندىمىزى تانىيرام
۵۵ آخى سنه داغ دئميشلر
۴۶ آجى خبر
۴۸ حيات بلكه
۵۲ منيم انام
۵۶ كندىمىز
۵۹ قومسالىقدا...

سئویرم دوغمالیغی

گۆزه لسن کنديميزین،

دانی تک، شافاگی تک !

يازلی حیه طیمیزده

اوستونده شئه اوتورموش

قیزیل گول یارپاگی تک !

من سنی سئوه جگم

- نئجه بالیق دیزی -

سن منی سئوه جکسن

- نئجه دیز، بالیغی -

سن، منده، منلیگیمده،

نه بی سئودین بیلیمیرم.

من، سنده، سنلیگینده !

سئویرم دوغمالیغی.

سئویرم دوغمالیغی.

تانییرام کنديميزی

چوخدان دیر گلمه میشدیم،

گلّه بیلمه میشدیم،

کنديميزه !

یادیرغامامیشام گۆره سن،

یادیرغاماییب گۆره سن،

من - اونو

او - منی

□

یوخ

آزمایشام

- چوخ شوکور -

تانییرام کنديميزی،

لاپ اوره گیم کیمی تانییرام

لاپ اوره گیمده کی آرزولاریم کیمی.

گئجه سیندن تانییرام

- گئجه سی نین سویوقلوغوندان -

آغاچ لاریندان تانییرام

- آغاچ لاری نین سایقلیغیندان -

اولدوزلاریندان، آییندان تانییرام

- اولدوز لاری نین، آیی نین آییقلیغیندان -

آه

نئجه ده تله سیر اوره گیم !

لاپ ياغیش کیمی تله سیر.

گۆروشوب،

هوپماق ایسته ییر تورپاغینا.

آه

نئجه ده اسیر اوره گیم

لاپ سۇيود کؤلگه سی کیمی اسیر

قوجاقلاییب،

اؤپمک ایسته ییر تورپاغینی.

آما

گئجه یاریسی

کندە گیره بیلمه رم.

یورغون دور مطلق !

یوخوسونا توخونماییم دییه

کندە اوجادان سلام وئره بیلمه رم !

دایانمالی یام بورادا

- کیپرک لریم آغیرلاشمادان -

ائله بورادان

کندیمیزده،

دانین سؤکولمه سینى،

بیر داها گۆره جگم .

ائله بورادان

کندیمیزین سحرینده آچیلان،

ایلک قیزیل گولو ایگلە یه جگم .

ائله بورادا

یادیر غانیب - یادیر غانما ماغیمی

گۆزوم،

بیرینجی گۆزه ساتاشاندا؛

بیله جگم .

ائله بورادا،

یا آغلایاجام !

یا گوله جگم !

آجی خبر

يئل ده سولوب،

سينيخيبيدير

هئي قوورانير اوز اوزونه

بیر دوزومسوز ناخوش^۵ کیمی،

آجی - آغیر خبرلری داشیماقدان.

□

قارا - توتقون بولودلاردان

کۆینک تیکیپ - گئییر اورک

" یئلین آجی گلیشینده

بیرخبر وار "

دئییر اورک

□

اوزاق لاردان اوجالان بیر کدرلی سس

بیر قاراباغ شیکسته سی

هاوالاردا ایز قویوبدور :

من عاشیق آی قاراباغ

کولگه باخ، قارا، باخ

آل گول لرین یاسیندا

گئینیب دیر قارا، باغ !

قارا باغین اتکینده

بويا - باشا چاتان گول لر

او اتکده خوشبخت - خوشبخت

نچه باهار یاتان گول لر

یاتمیشدیلا یئنه

آنچاق

گولله لنیب قان لارینا باتان گول لر !

اوخشامادا آخشام کیمی

آل شافاق لا قاتیشمیشدی

مین قیرمیزی پالتار مارال

اوردا سسسیز یاتیشمیشدی !

بیرگنجه ده مین فاجعه اوز وئرمیشدی

سارالمیشدی مینجه نرگیز

مینجه زانباق قوروموشدو

او اطرافى مینجه لاله بوروموشدو

مین گؤیرچین اوخلانمیشدی،

مین گونشین مزاریندا شام یانمیشدی !

اوزاق لاردان اوجالان بیر کدرلی سس

بیر قارا باغ...

حيات بلکه...

دالغين،

دولغون

اپريميش

- روح كيمي -

سوه له يير،

ديريليك او جقاريندا

و اولوم آستاناسيندا

آلا تورانليق تڪ.

□

توپوق لارينى

زامان چور- چۆپو جيزميش

يير دومانلى شحردن كئچير:

تاترى نين هانسى باخيشيندان سوزولموش

هانسى چيسكىنلى بيرگونده

چيله نميش بو اتك لره

قونموش

بو داريسقال گئيشليگه !

" نيه " نه يه " ساققيزينى

چئينه يه - چئينه يه

اۋتن گون لرى نين،

چئشنى سينده

حياته معنا آختارير:

حيات بلکه

" اوشودوم ها اوشودوم " له اوشومك دير.

" داغدان آلما داشيماق " دير

[حيات بلکه

اوشاقليغدا ياشاماق دير !]

بلکه حيات ساده جه بير

" اۋزدك " درمك

" يئمليك " يئمك

" قوش اوزومون " كۈكدن اوزمك

" بويور تيكان " كول لارينا سوخولماق دير.

[حيات بلکه

داياز گۈلده

- لاپ آزقالا- بوغولماق دير !]

حيات بلکه

" سارا " كيمي گلين لرى،

گورچاي لارا وئرمه مك دير،

[حيات بلکه

ايسته مك دير،

درمه مك دير !]

بلکه حيات

"سارى اينك" ناغىلىنى مېمىسە مك

"فاطمى" سىنا وورولماق دىر.

[حىيات بلكە]

ئىللەنمەك دىر، دورولماق دىر !

بلكە حىيات

ناغىل لارىن بىردىن - بىرە الە دوشموش

سايىا گلەز قىزىلىنا - گوموشونە يانىلماق دىر

[حىيات بلكە]

حەقىقەتە چاتماق ھەمەن

دانىلماق دىر !

بلكە حىيات،

"زومرود قوشون" مېنە بىلمەك،

اوپچا بىلمەك،

قارانلىقدان

ايشىقلىغا كۆچە بىلمەك؛

[حىيات بلكە]

زەھرى دە ،

شەرىت كىمى ايچە بىلمەك !

سادە جە بىر آغلاماق دىر

اووونماق دىر

[حىيات بلكە]

گىيىنمەك دىر ،

سويونماق دىر !

بلكە حىيات...

□

حىيات ھەرنە دىرسە

تەكجە

اوشاقلىغى آنا كىمى دويوزدورور

سونرالار

يىي فصليندە كى تاپدالانمىش جىغىرلار كىمى

ھىيى بىرەك لىشىر

گىلىزەك لىشىر

قانداك كىمى

آددىم لاردا دولاشىر.

ايندى مەن

ھەمان جىغىرلارىن بىرى سىندە

غرىبە مېش بىر كىمىسە نى گۇرورم كى

يورغون

دورغون

اپرىمىش

- روح كىمى -

سۈە لە يىر دىرىلىك اوجقارىندا،

و اولوم آستاناسىندا.

^۶ گىجە ئەنە نىر، گىجە لە - گىجە لە، شاشقن يول گىلدەر.

"نیه" "نه یه" ساققیزی

چئینه یه - چئینه یه.

□

منیم آنام

<۱>

سئل سارانی آپارانندان

اینانیرسیز،

منیم آنام یاتماییدیر!

قانا دؤنموش گؤزلرینی،

گؤزله نیلمز اوفوق لره دیکیب،

دئیییر:

"اووچو بره دن گلر

داغدان دره دن گلر

داغد قاریوخ بولود یوخ

بو سئل هارادان گلر ۱۴"

گنجه - گوندوز

بیرسئل اونون گؤزلری نین قارشى سیندا

کوشولده ییر،

بیرهئچ یانندان گلمه یین سئل!

اورک لردن ساوای

هئچ بیر یانی دلمه یین سئل

یاخشى - یامان بيلمه یین سئل

<۲>

منیم آنام،

ماهنی کیمی اینجه اورک

باياتی تک سماوی دیر.

ماهنی دئیییر

حیاتینی هرگون

ائله

باياتی یلا سحرله ییر.

دونن گوردوم

بولاق کیمی گؤزلریندن،

آتش کیمی ماهنی آخیر

قونشوموزون قیزین توتوب

بئله دئیییر:

"سودان گلن یازیق بالام!

نییه بوش دور کوزه ن سنین ۱۱؟"

<۳>

غریبه دیر

منیم آنام،

من اؤلمه میس

منيم اوچون،

اوخشامالار دفترينى

اتحاف اندىب

او دفتريى اوزونده

بىر

قول- قانادسىز گۇيرچىنىن رسمىن چكىب

وبىرىنجى صحىفه ده

بئله يازىب

اۋز اوغلامون اۋز دىليجه احوالاتى :

"بىرگون منيم بو اوره گىم

گۇيرچينه بنزه يىردى

آسمان لا باغلى ليغى

آغلى ليغى

بو گۇيرچىن يارپاق لا،

يار،

سئوگىلى يدى صنوبرله.

بىرگون منيم بو اوره گىم

گۇيرچينه بنزه يىردى.

قانادلارى،

آزادلىق لا داشلاناردى

بوشلاناردى

ماوى ليكده گزه ردى او

اولدوز كىمى،

اوفوق لرده اوزه ردى او.

بىلمه يىرم،

هانسى بىرال،

قول- قانادين يولدو اونون

اوفوق لرى آلدى اوندان.

بىلمه يىرم

هانسى بىرال

يواسىنى وئران قويدو

صنوبرى آلدى اوندان."

آخى سنه داغ دئمشلر!

"ساوالانين زلزله سينده"

هانسى دردى داشيىردىن اوره گينده

ايل لر بويو؟

آخى سنه داغ دئمشلر

دؤزمو بول

صبره سيمبول

بىزگورمه ين اوفوق لرده،

نه لرگوردون؟

آى ساوالان!

دوزونو دئ

پارتلا ديبدير اوره گيني

هانسي دردين ؟

کنديميز

داغ دوشونده اولان کنديم،

بولودلارين - دومان لارين آراسيندان

باشين گويه قالديراركن

آياغيني " دوزه نليك لر " صحراسينا چاتديرميشدير.

□

کنديميزده

سحر - سحر آذان سسي،

قيزيل گولون قوخوسونا قاريشاركن

کندين بوتون ائولرينه سپه له نير

يارپاق لارلا بزه نيلميش جانمازلار،

آچيلاركن

اوردا هر نه ياشيللانير.

يارپاق لارين ياشيل سسي،

کندين بوتون باغچاسي نين باجاسيندان

اٹشيديلير.

بيزيم کندين اطرافيندا

هميشه ليک آرخي آخير.

وبو آرخين قيراغيندا،

باياتيلار،

بوي آتيلار.

بير تهركي

كؤلگه لري،

ابدیت سرحدینده گوزدن ايتير.

□

کنديميزده،

پنجره لر،

گون باتاندا - گون چيخاندا

شافاق رنگين عكس ائتديرير.

و اوزونده،

قان رنگلي دالгалاری

رقص ائتديرير.

کنديميزين باغچاسيندا

عاشيقلارين شعيرلري گول آچيرلار

و او گول لر ديل آچيرلار.

□

بيزيم کندين تارلالاري

امک لري ايتيرمه يير

و حالالدىن ساۋاي

ھىچ بىر چۆرك بىتىرمە بىر

□

بىزىم كىندىن ئولرىندە

قىلىنچ لاردان ساز آسلانېب !

و پايزىن باغچاسىندان،

ياز آسلانېب !

□

بىزىم كىندىن اوشاق لارى

ھرگون سحر

شئىر - نغمە خرمنىنە يىغىشورلار

" سەھنىدە " ماھنى سىنى اوخويورلار

و

" حىدر بابا " جىشنى سى لە

كىندىن گونون،

توخويورلار.

□

قومساللىق

" عاشورا گونوندا "

<۱>

قومساللىغا چئوريلمىشىدى

بوتونلوگو، گۇيون اوگون

گونش

قىزىل فاجىە يە بلە نمىشىدى.

<۲>

قىزىل گولون

- سودالىندا قىبارقويموش -

آياغى نىن ھاۋاسى لا

ملك لرین ساچلاریندا

قانلى دىرناق اوينايردى

<۳>

انسانلىغىن بوتونلوگو

قومساللىقدا ارييردى

[حسين (ع)

- يالقيز -

چوخورلوقدا جان وئيردى]

<۴>

اۋفوق لرین اورە گىنە قان داميردى

حتى وارلىق

وارليغيندان اوتانيردى،

آخى اوگون

يئر - گۆى،

سولغون بير باخيشلا

گۆردولركى

تيكان لارين آراسيندا،

- نئجه مظلوم

نئجه غريب

نئجه سوسوز -

يئتميش ايكي لاله سولدى.

گۆردولركى

هريريانا

حيات عطرين باغيشلايان يگانه گول

- تانينمادان - شهيد اولدى !

<۵>

چيچك لرین اتگيندن،

گۆيون ياشيل دونونا دا اود دوشموشدو

ملك لرین قيهاسيندان،

فلک لرین ديرک لرى تيتره ييردى.

<۶>

اوگون

نامردليگين تیکان لاری،

بوروموشدو کربلانى

طاماح

ايسته ديگى قدر کيشنه ييردى.

و قان ايچميش ازدهانين نفسيندن

اود ياغيردى

<۷>

کربلايه گئدن يولدا

هله ده وار

هرگون قانلى بير ايز دوشور !

هله ده وار

قومسالليقدان،

حزين بيرسس

- بير اوخشاما -

گۆيه قالخير :

"من عاشيق يارا، سيزلار

بيرباخين ياراسيزلار !

هله ده اوره گيمدن

قان آخار، يارا، سيزلار"

□

اولدوز وچيچك

يترده ده اولدوز چيخير

گويده ده چيچك آچير

□

اولدوزلار،

گوي چيچگي!

چيچك لر،

يئر اولدوزو!

يترده اولدوز رنگ به رنگ

ساري، ماوي، فيرميزي

عطيرلي، گوزل، قشنگ

اوزلري نورلو، گويچك

آمما

گويده بس نه دن

چيچك لرين ايچيندن

آچير تك ساري چيچك!

۵

اولدوز وچيچك

اولدوز وچيچك

باھار ائلچي سي

سونسوز دنيو

اوفوق لرسيزين اولسون

قووغون شيشي

۶۳

۶۴

۶۶

۶۸

۷۰

باھار ائلچى سى

چىق - چىق دۇيولدى

پىنجىرە، بىردىن

گىتتىم ياخشىنا،

سۈرۈشۈم كىمىسن؟

□

اينىچە بىر سىس لە

"مىن" سۇيىلە دى

پىنجىرە يىتە

چىق - چىق ائىلە دى

□

دەتتىم: "اولاركى

آدىنى بىلىم؟"

دەتتى: "اولاركى

ايچىرى گىلم؟"

□

پىنجىرە مېزىن

آچىدىم قانادىن

گۈرچىگىن اونو

دەتتى: "تايىدىن؟"

□

اونو گۈرچىگىن

قىش قويدۇ قاچدى!

قانادلار يىتە

ياز چىچىك آچدى!

□

او عزيز قوناق

كىم ايدى گۈرن؟

يىقىن تانىبار

اونو ھەرگۈرن:

□

باھار ائلچى سى

ايشىق يولچوسو

قانادى ايپىك

گۈزل كېنىك.

□

سونسوز دىز

سونسوز دور، درين دىر او

نه يه بنزه يىر دىز ؟

رنگى نىن گۈلوگوندىن

گۈيه بنزه يىر دىز.

□

- گۈيىده اولدوز پارىلدار

گۈرن دىزده نه وار ؟

- بىرجه بالاجا بالىق

ئالە اولدوز اوخشار.

□

دىز ده نفس چكىر

سجيات دىر اونا دىز

دىز اونسوز توتولور

او آغلايىر دىز سىز

□

دىز بالىقدان اۋترو

جوشور، داشير، قايناير

بالىق چير يىنير اورددا

ئالە يىل كىي اوينايير

□

بالىق لا اويناماغا

دالغاسى وار دىزىن

حباب كىمى مین جورە

حالقاسى وار دىزىن !

□

- او گۈيله دىز نه دىر ؟

- بىر آنا محبتي

- بالىق لا اولدوز نه دىر ؟

- اوشاق لا سعادتى.

□

اوفوق لر سيزين اولسون

كئشگه بير يئل اولايديم

بولودلارين چيگيننده ا

بير دوشونجه اولايديم

بولودلارين بشيننده ا

□

بولودلارا ديهه يديم :

" هانسي طرفه گئدين "

اونلارا تاپشورايديم،

نه ائتمه يين، نه ائدين □

ديهه يديم : " آي بولودلار

اتگينيزي ييغين

من هارا دئسم گئدين

هارا من دئسم ياغين ا □

قلبي قارا دوزلوق لار

سيزي آلداتماسينلار

وارليغينيزي بيردن

ناققا تك اودماسينلار

اونلار ياخشى بيليرلر

يول كسمك ليگين بولون

گوموش داملالايريدان

آماندى، هادير^۷ اولون

□

يولوزا داوام وئرين

احتشام لا وقارلا

گؤزله بير سيزي يقين

گوللو- چيچكلى تارلا

□

گئدين سيزي گؤزله ين

باغلارين سوراغينا

ياغين بير شعيركىمى

گول لر ين واراغينا

□

چئوريلين ياشيل ليغا

دئونون الوان گول لره

سونرا عطريزي وئرين

سحر اسن يئل لره

□

قويون بوتون اوفوق لر

^۷ گؤزله يين، مواظب اولون، موغايات اولون.

سيزين عطريزله دولسون

سيز اولون اوفوق لرین

اوفوق لر سيزين اولسون.

□

قووغون شیشی

بیر قووغوم وارایدی.

□

بالاجا پيله مک له

بۇيودو، شیشدی، دولدو !

بۇيويوب شیشمه سیندن

چوخ بئله راضی اولدو !!

□

بالاجا یئل اسمک له

ائله بیل قاناد آچدی

دوشدوم آردینجا من ده

قاچدیم او هارا اوچدو

□

گئت ها، گئت ها، گئت ها، گئت

اوچ ها، اوچ ها، اوچ ها، اوچ

گول ها، گول ها، گول ها، گول

قاچ ها، قاچ ها، قاچ ها، قاچ

□

بیر آندا یئل دایاندی

قووق بیرکولا قوندو

اونون شیشمیش قارینا

بیرجه تیکان توخوندو

□

بیر آندا پارتلادی او

هئچ اولدو اونداکی شیش

بیرتهر پارالاندی

ائله بیل کی یوخوموش

□

دئمه قووق شیشیرمیش

ایچینین بوشلوغوندان !

ائله اونا گۆره ده

هئچ اتدی بیرجه تیکان !!

□

چالیشاق یاشاییشدا

قووق تک اولمایاق بیز

قووق تک اولانی دا

قاباغا سالمایاق بیز

منظومه

محببتين قيزيل گولو

اوره گينده يئنى بير درد اولدوم

آما

دردلرينى اوره گيمه آلانماديم

قارا- توتقون بولودلار تك

اوره گى نين هاواسينا دولدوم

آما

گوزلرى نين يارياغيندان

غم توزونو سيلن ياغيش اولانماديم.

محببتين قيزيل گولو

آند ايچيرم شافاقلانميش آرزولارا

باخيشيندان گيله له نن گيلنى لره آند ايچيرم

اوره گيمه آند ايچيرم

سنين اوچون دوگوننده

وگونشه...

گوزلرى نين بولاغيندا يويوناندا.

حتى اگر دينمه سن ده .

آوازيমيش آوازينى،

هاوالاردا ايزى قالميش " شرقى " لردن

دوياجاغام.

" آغى " لاردان دردلرينى دره جه يم.

" لايله " لاردا،

اوره گى نين آرزوسونو گوره جه يم.

□

حتى اگر دينمه سن ده ،

هئچ ديلينه گتيرمه ين سوزلرينى

" موغام " لارين توپلوسوندان.

مين ديل ايله اوخويارام

حتى اگر دينمه سن ده ،

باخيشينين " باياتى " سين

"تريپل" ايله اوخويارام.

□

امما كۆرۈن

بىر اوكتانلىق اورە گىمىن سۆزلىرىدىن

بىر داماللىق

گونىشى ئىن شوكتىنە چاتماق اوچون

يوكسە لە چك ؟

□

..كۆزلىرى ئىن

كەكشەنلى گۆزلىرى ئىن ايشىغىندا

"لايلا" "لارلا" باياتى "لار قوجاغىندا

بوى آتيردىم.

ھەركون ايسە

بىرناغىلى سىنايىردىم

او رۇيالى

او اولدوزلو

خوشبخت

نورلو گون لرىمدە

اوغۇرلوگون لرىمدە،

كەكشەنلى گۆزلىرى ئىن ايشىغىندا

كەكشەنلار

مىنىم اوچون بىر خىرداجا بۇشىك ايدى !

...

بىردن گۆردۈم

گۆيدىن نىچە آلما دوشدو !

اوشاق ليغىم قاناد آچدى

بىردن اوچدو !!

اونونلادا

كۈنلو شادلىق

حاصارسىزلىق

...و آزادلىق

□

سانكى درىن

سانكى سىرىن بىر درە يە دوشدوم بىردن

ائله بوم - بوش بىر درە كى

"قىھا چكسەن قولاق توتار"

□

قىھا چكدىم

نە دىر انسان ؟

نە دىر حيات ؟

نە دىر رۇيا، يوخو، خيال ؟

بوگۇى، بو آى، اولدوز، گىجە ؟

اورا آلچاق

بورا اوجا !

دو يابا گل

بۇيو

قوجال

آخى نه دير بوتضادلار

هنچ لر - زادلار

بو هنچ زادلار ؟

من وارليغين دومانيندا بوغولورام.

بوغولورام.

بو سوال لار

بو تضادلار

هنچ لر - زادلار آراسيندا

بو هنچ زادلار آراسيندا.

□

قيها چيكنديم.

يالغيز اولدوم

بوم - بوز اولدوم ...

حارثلى محبتين

قربادىما چاتدى يئنه.

ايچرىمده محبتين آلولاندى.

بوزا دۇتموش هيكليمي

آخار سويلا دۇندردىن سن

بوز باغلاما اومود وئريب ال لريمه

صباح لارين گۇروشونه گۇندردىن سن .

□

يولا دوشدوم

گويلا سئين سسين له يدى

بوز "ماهنى" لا بوز "باياتى"

بوز "اغى" لا بوز "قارباغ" شيكسته سى

ماياك اولدو

من اوزومو

شعير نغمه دنيزينده گۇردوم بوزدن

شاعر اولدوم

- دئمك چيخديم تنهاليقدان -

مصراع لاريم منيم اوچون

قارداش.

يولداش.

سرداش اولدو.

شعير منه گۇز ده وئردى.

جسارت ده

نقرت ايله محبت ده.

شعير منه اؤيورتدى كى.

نيه گرک بيرييسينه گۇزلىرينده يئر وئره سن !

بيرييسى نين گۇزلىرينه توپوره سن !

شعير منه بيلديردى كى.

بو دونيادا انسان لار وار

اوقدركى قارائلىق لا باغلى ديرلار

گونشى ده سۇندورمگه چالشييرلار،

يئلى دوزگون جهتيندن

دۇندرمگه چالشييرلار.

گۇيون گۇزه گۇرونمه ين،

ديرک لرين،

سينديرماغا چالشييرلار

- اوزدن ايراق -

انسان واركى

اولمازلىق لار چيريني آشابيلسه

چيخيب گۇيون باغچاسيندان

اولدوزلارى بير- بير دريب

اوغورلوقجا بازارلاردا ساتار حتى.

اۇزون ووروب ناخوشلوغا

ساختا نسخه يازديرماق لا

آيين قرصون اودار حتى.

انسان واركى فكر ائله بير،

بوتون يول لار بيربازارا گنديب چيخير.

ماشين لارسا

انسان لارى آلدانماغا، آلدانماغا داشييرلار.

□

انسان دا وار،

بير پارچا نور

ائله بيل كى

گونش ائله ايكي يثره بۇلونوبدور

بير پاراسى گۇيده قاليب ؛

بير پاراسى يثره گليب.

□

شعير منه بويوروب كى،

"قيزيل گولو هاردا گۇرسن حرمت ائله !"

تاپشييريب كى

اوره گى نين داخماسيني پنجره لى ائتمه لى سن !

اورك سنين وارليغين دير.

اورك سنيق طالعين دير

اورك سنى كائنات لا بيرلشدين

بير حالقادر

كائناتى يارادانا قووشدوران بير حالقا دير

اۇنسوزلوگو، سونسوزلوغا ياپيشديران بير حالقادر.

اورك سنين اودلار يوردون

هيچانلى دنيزين دير

اورك سنين الهام داغين،

داياغين دير.

اوره گى نين ذروه سيندن

اوفوق لره باخمالی سان

اوره گئی نین ذروه سیندن

ایسته دیگین دیزلره ساری آخمالی سان

□

دونیا هله فیرلانا جاق

هرگون سحر

اوره گیمین داغلیغیندا

سنین سسین بویاغیندا

آچیلما جاق محبتین قیزیل گولو

دره جگم

سنه اتحاف ائده جگم

منی شاعر ائتمک اوچون

منه حیات وئرمک اوچون

ساغ اول آنا!